

Μέσα σ' όλα αυτά τί φτειάνουν οι Τούρκοι ; Γυρεύουν με κάθε τρόπο να κρατήσουν την κυριαρχική τους θέση αποπάνω απ' όλους τους λαούς του κράτους, να ισοπεδώσουν τα έθνη, να τ' αφομοιώσουν όσο μπορούν, αφού δέν τους είναι βολετό, να τ' εξαφανίσουν. Και τόσο τυφλώνονται από τὸ πάθος τους πού δὲ βλέπουν πώς έτσι πηγαίνουν κατά τὸ χαμό τους, δυσαρεστούν τὰ έθνη πού ζοῦν μέσα στὸ κράτος τους και τὰ σπρώχνουν πρὸς τίς ἐδαφικές αὐτονομίες και τὸ χωρισμό.

Λοιπὸν τὸ κοινὸ συμφέρο τῶν ἐθνῶν εἶναι, τὸ εἶδαν μονομιάς οἱ Ρωμιοί, να συμμαχήσουν ὄχι για να ρίξουν τὸ κράτος παρὰ για να τὸ ἀναγκάσουν να τὰ σέβεται και να ισοπεδωθοῦν οἱ Τούρκοι με τὰ ἄλλα έθνη και ὄχι τὰ ἄλλα έθνη με τοὺς Τούρκους, *να ισοπεδωθοῦν*, ὄχι σὲ τίποτε ἄλλο ἀπὸ κείνα τὰ ἀδύνατα πού κυνηγοῦν οἱ Τούρκοι (αφομοίωση τῶν ἐθνῶν) παρὰ *μόνο στὰ πολιτικὰ δικαιώματα και χρέη*.

Σ' ἓνα ἄλλο μου ἄρθρο εἶπα πὼς ἡ πολιτικὴ αὐτῶν τῶν Ρωμιῶν στὴν Τουρκία και νέα εἶναι και ἀντίθετη με τὴν πολιτικὴ τῶν Φαναριωτῶν πού, τουρκομαθημένοι και φιλόδοξοι, μολονότι κρατοῦσαν τὴ θρησκεία τους και τὴ γλώσσα, καταντοῦσαν τουρκότεροι και ἀπὸ τὸν Τούρκο. Ἡ Φαναριώτικη πολιτικὴ μπορεί να ἦταν καλὴ για ἄλλους καιρούς, μὰ τώρα πέρασε ἡ ἀνάγκη της.

Οἱ ἐκλογές λοιπὸν οἱ τωρινές στὴν Τουρκία, πού δυστυχῶς δὲ θὰ γίνουν ἀνεπηρέαστα — γιατί τὸ κομιτάτο ἔχει τὴν ἐξουσία στὰ χέρια του και δέν ὑπάρχει παρανομία και ἀθαιρεσία πού να μὴν τὴν ἔκανε — μᾶς παρουσιάζουν ἀντιμέτωπος ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά τὸ Νεοτουρκικὸ κομιτάτο με τὴν ἰδεολογία του και τὸ γνωστὸ μας πρόγραμμά του, και ἀπὸ τὴν ἄλλη τὰ Ἔθνη με τὸ πρόγραμμα τῶν ἐθνοτήτων ὅπως τὸ ἐξηγήσαμε. Και στὴν πρώτη γραμμὴ βρίσκεται τὸ Ἑλληνικὸ έθνος πού αὐτὸ μάζωξε γύρω του τοὺς φιλελεύτερους Τούρκους, τοὺς Βουλγάρους, τοὺς χιντσακιστὲς Ἀρμένηδες, τοὺς ἐθνικιστὲς Ἀρβανίτες και Ἀραβες.

Πιθανότητα να πάρει τὴν πλειονοψηφία στὴ Βουλὴ τὸ κόμμα τῶν ἐθνῶν δέν ὑπάρχει, μὰ ὁ ἀγώνας γίνεται, και οἱ σημερινές ἐκλογές εἶναι ἓνα παραμικρὸ ἐπεισόδιο μιᾶς ἰστορίας πού ἔχει συνέχεια.

Λοιπὸν, ἂν καλοεἶδαμε τὰ πράματα, οἱ ἐκλογές και στὴν Ἑλλάδα και στὴν Τουρκία δείχνουν σημάδια κάποιας καλῆς ἀρχῆς. Στὴν Ἑλλάδα δείχνουν τὸ τέλος τῆς κυριαρχίας μιᾶς τάξης γραμματισμένων και τὴν ἀρχὴ μιᾶς νέας τάξης μορφωμένων και ἐλευτέρων ἀνθρώπων. Στὴν Τουρκία φανερόνουν τὸ

τέλος τῆς φαναριώτικης κυριαρχίας και τὴν ἀρχὴ τοῦ λυτρωμοῦ τοῦ έθνους ἀπὸ τὴ σκλαβιά ὄχι τοῦ Τούρκου ἀλλὰ τῆς κακομοιρίας του. Και στοὺς δυὸ τόπους, *ἀγώνες ἐλευτερίας και λυτρωμοῦ* ἔτυχε να φανερόνουν οἱ ἐκλογές τῆς χρονιάς ἐτοῦτης.

ΙΔΑΣ

ΝΑ ΠΑΨΗ

Η ΚΗΔΕΜΟΝΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΗ

Τὰ τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε ἀνάμεσα στοὺς κύκλους τῶ Ρωμιῶν ἐργατῶν, μιὰ κάποια κίνηση και ἀκόμα μιὰ τάση πρὸς ὀργάνωση. Σήμερα στὴν Ἀθήνα και στὸν Πειραιᾶ δέν εἶναι λίγα τὰ ἐργατικὰ σωματεία πού πασκίζουν να θεμελιώσουν τὴν ὀργάνωσή τους πάνου σὲ βάση στεριωμένη. Ἐνοίωσαν οἱ ἐργάτες μας πὼς τὰ κοινὰ τους συμφέροντα και δικαιώματα πού ἔχουν στὴν κοινωνία, μόνο με κοινὴ και ὁμόφωνη ἐπιδίωξη θὰ μπορέσουν να τὰ διαφεντέψουν. Ὅσο και ἂν τονίζουν μερικοὶ πὼς στὴν Ἑλλάδα οἱ ἐργατικοὶ πληθυσμοὶ εἶναι μικροὶ και ἀσήμαντοι ἐνάντια στὸ μεγάλο πλῆθος τῶν μικροαστῶν, ὅμως αὐτὸ δέν εἶναι λόγος, και ἂν ἀληθεύει ἀκόμα, να μείνουν δίχως δική τους ψυχὴ, δικό τους ἐγὼ, βγαλμένο ἀπὸ τὴν πραγματικότητα τῆς τάξης τους.

Βλέπουμε ἀμέσως ἀμέσως, πὼς ἡ μικρὴ ὀργάνωσή τους, ὅσο και ἂ στέκεται για τὴν ὥρα ἀκατάστατη και ἀκαταστάλαχτη σὲ ὀρισμένη μορφή τοὺς ἔδωσε μιὰ δύναμη πού ἔδω και λίγα χρόνια οὔτε να τὴν δειρευτοῦνε θὰ τοὺς εἶτανε δυνατό. Κατορθώσανε ν' ἀκουστῆ ἡ φωνή τους σὲ Βουλὴ και σὲ Κυβέρνηση και να ψηφιστοῦνε μερικοὶ ἐργατικοὶ νόμοι, πού μπορεί να τοὺς πάρη κανεὶς σὰν ἀρχὴ τῆς προεπόμενης προστασίας τοῦ ἐργάτη ἀπὸ τὴν Πολιτεία. Κατορθώσανε να τοὺς λάβῃ ὑπ' ὄψει τὸ κόμμα τοῦ Βενιζέλου και να τοὺς δώσῃ στὸ συδασμὸ τῆς Ἀττικῆς και Βοιωτίας μιὰ θέση για βουλευτῆ. Κι αὐτοὶ ὑποδείξανε τὸ πρόσωπο πού ἔχουνε στὸ «Ἐργατικὸ Κέντρο» για νομικὸ σύμβουλο, και τὸ πρόσωπο αὐτὸ, ὁ κ. Σπύρος Θεοδωρόπουλος, μπήκε στὸ συδασμὸ και βγήκε βουλευτῆς.

Ὅμως οἱ ἐργάτες με τίς μικρές αὐτές τους ἐπιτυχίες δέν πρέπει να σταματήσουν ὡς ἔδω. Ἐχουν ἀνάγκη ἀκόμα πολλῆς δουλειᾶς, για να κατορθώσουν να γίνῃ ἡ ὀργάνωσή τους τελειωτικὴ και ἀδιάσπαστη, με βάση τὴν ἀλληλεγγύη ἀνάμεσα σ' ὁ-

λους τούς εργάτες τῆς Ἑλλάδας. Ἐνα ἐργατικὸ συνέδριο, δὲ θὰ εἶτανε ἄσκοπο γιὰ τὴν ἐργατικὴ Ἰδέα. Θὰ ἔδειχνε τὸ δρόμο ποὺ πρέπει νὰ πάρουν τὰ ἐργατικὰ ζητήματα στὴν Ἑλλάδα, τὴ βία ποὺ θὰ σταθοῦνε γιὰ νὰ πολεμήσουνε τὸν ἀστισμὸ καὶ τὸν κεφαλαιοκρατισμὸ, τὰ σύνορα τῆς τέτοιας πολεμικῆς καὶ ἀκόμα τὸν πιὸ κατάλληλο τρόπο τῆς. Ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ποὺ θὰ τοὺς ἀπασχολήσῃ πρέπει νὰ εἶναι ἡ δική τους ἐπάρκεια γιὰ τὴν αὐτοδιοίκησή τους. Πρέπει νὰ λείψουν οἱ διάφοροι προστάτες καὶ μυστικοσύμβουλοι, καὶ ὁ ἐργάτης νὰ μπορῆ καὶ νὰ ξέρῃ νὰ διαφεντέψῃ μόνος τὸ δίκιο του. Πρέπει ὁ ἴδιος νὰ ξέρῃ καὶ νὰ ζητᾷ ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ ζητήσῃ καὶ κείνο ποὺ **μπορεῖ** νὰ τοῦ δώσῃ καὶ κείνο ποὺ **οφείλει** νὰ τοῦ δώσῃ ἡ Πολιτεία. Πρέπει νὰ ὀργανωθῆ σὲ κόμμα πολιτικὸ ὁ ἴδιος καὶ νὰ υποστηρίξῃ μόνος του ὁ ἐργάτης τὰ συμφέροντά του, μπαίνοντας ὁ ἴδιος μέσα στὴ Βουλὴ, καὶ ὄχι στέλνοντας δικηγόρους καὶ γιατροὺς γιὰ πληρεξούσιους του. Νὰ συμμαχῆ μ' ἕνα ἀπὸ τὰ πολιτικὰ ἄλλα κόμματα, μὰ νὰ συμμαχῆ γιὰ νὰ ὠφελεῖται αὐτὸς καὶ ὄχι μόνο ἐκεῖνα.

Στὶς ξένες χώρες βλέπουμε τὸν ἐργάτη νὰ μιλῇ ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Βουλῆς, τὸν βλέπουμε κάποτε νὰ παίρνῃ ἀξιώματα στὰ ἔθνη Συνέδρια, τὸν βλέπουμε νὰ γίνεται καὶ Ὑπουργός, ὅπως τελευταία στὴν Ἀγγλία, καὶ δὲ νοιώθουμε γιὰ τὸν Ῥωμῆ ἐργάτης νὰ νομίζῃ τὸν ἑαυτό του τόσο ταπεινὸ, ἀνάξιο καὶ τιποτένιο, ὥστε νὰ θέλῃ ἀκόμα καὶ στὰ βήματα τοῦ λευτερωμοῦ του νὰ **ραγιαδίξῃ**. Ἐχει ὁ ἐργατικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδας τοὺς ἀξιούς καὶ πολύτιμους ἀνθρώπους ποὺ θὰ τὸν ἀντιπροσωπεύουνε ἀξιόλογα καὶ ἀξιόπρεπα. Ἄς κοιτάξῃ νὰ τοὺς βρῆ μέσα στὰ σπλάχνα του. Καιρὸς εἶναι πιά, ἃ θέλῃ ἀληθινὰ νὰ λυτρωθῆ, νὰ πάψῃ νὰ εἶναι σκλάβος τῆς κηδεμονίας τῶν ἄλλων.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Τετάρτη 17 τοῦ Μάρτη — Τρίτη 20 τοῦ Μάρτη

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ. Σὰν δὲ μᾶς τὸ ἐπέτρεψε ὁ χῶρος τοῦ περασμένου φύλλου, δίνουμε σήμερα στοὺς ἀναγνώστες μας νὰ ἴδουν τὸ κύριο ἄρθρο τῆς «Ἀθηναί» τῆς Δευτέρας μετὰ τὶς ἐκλογές. Μὴ θέλοντας νὰ ξεχάσῃ τὴν ξετσιπωσιά ποὺ ἔδειξε πρὶν τῶν ἐκλογῶν τὸ πέρα-πέρα πιά πεσμένο στὸ βούρκο

φύλλο, ὑποστηρίζοντας πὼς κιντυνεύει στὴν Ἀθῆναι καὶ αὐτὸς ὁ Πρωθυπουργός, τολμάει νὰ μιλάει τώρα μὲ ἄλλη τόση καὶ μεγαλύτερη ξετσιπωσιά γιὰ τὴν ἀνηθικότητα μὲ τὴν ὁποία θέλησε ἡ Κυβέρνησῃ νὰ ἐνισχύσει «τοὺς κομματικούς αὐτῆς ἑταίρους» γιὰ τὴν τὸνκ. Πῶπ μόνος τῆς νίκης χρωστῆται στὴν «πλάνη» τοῦ λαοῦ. Ἄλλιως — «τὸ χρυσίον τῶν στρατολογηθέντων περὶ τὸ Καζίνον ἀμαθῶν πλουτοκρατῶν διεχύθη ἀσώτως πρὸς διαφθορὰν τῆς ἐκλογικῆς συνειδήσεως καὶ ἡ λυσοῦδης καταπίεσις τῆς δημοσίας ἐξουσίας ἐναμίλλως ἐξαπελύθη ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἐκβίασιν τοῦ λαϊκοῦ φρονήματος. Πᾶσα μέθοδος ἀθέμιτος καὶ πᾶσα σκευωρία ἱκανὴ εἰς νόθευσιν τῆς ἐκλογικῆς συνειδήσεως (δὲν πρόκειται βέβαια γιὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀφορισμοῦ τοῦ Πρωθυπουργοῦ) ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν μετὰ κυνικότητος, ἣτις προβάλλει ὑπερήφανον τὸ πολιτικὸν παρελθὸν τοῦ τόπου». Βρίσκεται ἀκόμα κανένας ποὺ νὰ πιστεύει πὼς εἶναι στὰ καλά του ἀνθρώπος ποὺ **μπορεῖ** καὶ γράφει τέτοια πράγματα;

Η ΓΛΩΣΣΑ. Τὴ νύχτα τῆς Κυριακῆς περιμένοντας ἔξω ἀπ' τὸ Πρωτοδικεῖο γιὰ ν' ἀκούσουμε ἀπὸ περιέργεια πόσους ψήφους πήρε ὁ Μιστριώτης, ἦρθε στ' αὐτιά μας καὶ τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικὸ καλαμπούρι ποὺ εἰπώθηκε σ' ἕναν Ὀμιλο ἐργατικῶν ἀνθρώπων: «Σὰ θέλει νὰ διορθώσῃ τὴ γλῶσσα ὁ Μιστριώτης, δὲ διορθῶνε πρῶτα τὴ γλῶσσα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ράλλη;».

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ. Γράφτηκε αὐτὲς τὶς μέρες ὄχι λίγες φορές στὶς ἐφημερίδες, πὼς τάχα ἡ Κυβέρνηση λυπᾶται γιὰ τὴν ἀποτυχία τοῦ κ. Ράλλη καὶ γι' αὐτὸ θὰ προσπαθήσῃ ν' ἀδειάσῃ μιὰ θέση στὴν Ἀθῆναι γιὰ ν' ἀφήσῃ τὸ Ράλλη νὰ βγεῖ, μὴ βάζοντας αὐτὴ δίκονε τῆς ὑποψήφια. Δὲ θέλουμε νὰ πιστέψουμε πὼς οἱ φήμες αὐτὲς ἀποτελοῦνε γνῶμες τοῦ κ. Βενιζέλου· ἐμεῖς τουλάχιστο δὲν κατορθώσαμε ἀκόμα νὰ καταλάβουμε γιὰ τὴν νὰ εἶναι ἀναγκαῖα μέσα στὴ Βουλὴ ἡ παρουσία τοῦ κ. Ράλλη. Ἰσα-ἴσα ὁ κ. Ράλλης βρίζοντας ἀκόμα πρὶν τὶς ἐκλογές, μᾶς ἔδειξε πὼς ἐννοεῖ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πολιτικὴ του. Ὅσο γιὰ τὰ περιώνυμα φῶτα τῆς πείρας ἑνὸς παλιοῦ πολιτευόμενου, ἐξὸν ποὺ γι' αὐτὸ ἔχουμε κάμποσους παλιούς πολιτικούς στὴ Βουλὴ, ἐξὸν ποὺ αὐτὰ δὲ φτάνουνε γιὰ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴ ζημία ποὺ θᾶφερνε ἡ παρουσία τοῦ κ. Ράλλη —